

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN
mun. Chișinău

„09” aprilie 2020

nr. 385

**Cu privire la acordarea asistenței medicale
persoanelor care întrunesc criteriile definiției
de caz COVID-19 la etapa de transmitere
comunitară a infecției**

În legătură cu evoluția epidemiologică a infecției cu Coronavirus de tip nou SARS-CoV-2 (COVID-19), în conformitate cu Decizia Comisiei pentru Situații excepționale și urgențe de sănătate publică a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr.4 din 09.04 2020 și în contextul stabilirii situației de urgență de către Comisia pentru Situații Excepționale la nivel național, în temeiul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 694/2017,

ORDON:

1. Se aprobă:

- 1) Lista instituțiilor medico-sanitare publice spitalicești destinate internării pacienților care întrunesc criteriile definiției de caz pentru COVID-19, conform PCN provizoriu, conform anexei nr. 1;
- 2) Algoritmul de testare în infecția COVID 19 și Lista laboratoarelor implicate în diagnosticul COVID-19, conform anexei nr.2;
- 3) Algoritmul traseului cazului COVID-19 (Centrul COVID-19), conform anexei nr. 3;
- 4) Algoritmul traseului cazului COVID-19 în raioanele republicii, conform anexei nr. 4;
- 5) Algoritmul de referire a pacientului cu COVID-19, pentru tratamentul spitalicesc, conform anexei nr. 5;
- 6) Definiția de caz COVID-19, conform anexei nr. 6;
- 7) Criterii pentru transportare de către serviciul AMU, conform anexei nr. 7;

8) Model de Buletin de analiză a probei biologice pentru detecția virusurilor Gripale, Nongripale și SARS-Cov-2 (COVID-19)", conform anexei nr. 8;

9) Model de raport rezultat diagnostic de laborator, conform anexei nr. 9;

10) Fisa de tratament la domiciliu a pacientului cu COVID-19, conform anexei nr. 10.

2. Prestatorii de servicii de asistență medicală primară, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, vor asigura începând cu 10 aprilie 2020:

1) implementarea tratamentului la domiciliu a pacienților cu forme ușoare a infecției cu Coronavirus de tip nou (COVID-19), în conformitate cu prevederile Protocolului clinic standardizat pentru medicii de familie „Infecția cu coronavirus tip nou (COVID-19)”;

2) identificarea pacienților care întrunesc criteriile pentru spitalizare, cu solicitarea Serviciului de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească (112) pentru transportarea acestora la Centrul COVID-19/ instituția teritorială / specializată în domeniu;

3) identificarea pacienților cu forme ușoare a infecției cu Coronavirus de tip nou (COVID-19), care nu întrunesc criteriile de spitalizare, pentru încadrarea acestora în tratament la domiciliu cu stabilirea diagnosticului „COVID-19” clinico-epidemiologic;

4) informarea (telefonică și/sau prin oferirea informației vizuale – pliante, pe suport de hârtie, e-mail, viber etc.) pacienților plasați în tratament la domiciliu, privind măsurile obligatorii de tratament, autoizolare și acțiuni în caz de agravare a situației;

5) indicarea tratamentului la domiciliu pentru pacienții cu Coronavirus de tip nou (COVID-19), în conformitate cu Protocolul clinic standardizat pentru medicii de familie „Infecția cu coronavirus de tip nou COVID-19”;

6) supravegherea telefonică a stării sănătății persoanelor în condiții de ambulator, cu coordonarea la distanță a activităților în cazul agravării stării sănătății acestora și solicitarea la necesitate a Serviciului de asistență medicală urgentă prespitalicească (112);

7) instruirea pacienților aflați în tratament la domiciliu privind tehnicile de automonitorizare a stării de sănătate în condiții de autoizolare și completarea Fișei de tratament la domiciliu a pacientului cu COVID-19, aprobată conform anexei nr.10 la prezentul ordin;

8) asigurarea continuității prestării serviciilor de depistare, tratament și supraveghere la domiciliu a pacienților cu formă ușoară a infecției cu Coronavirus de tip nou (COVID-19), prin modificarea atribuțiilor de funcție pentru specialiștii cu volum redus de prestare servicii în legătură cu situația epidemiologică înregistrată și cooptarea la necesitate a specialiștilor din alte instituții;

9) asigurarea evidenței nominale a persoanelor plasate pentru tratament COVID-19 la domiciliu, inclusiv a contactilor, cu transmiterea Listei persoanelor identificate către Centrul de Sănătate Publică teritorial;

10) raportarea zilnică despre depistarea, supravegherea focarelor și contactilor, numărul persoanelor aflate în tratament la domiciliu, numărul persoanelor internate cu agravare, numărul persoanelor vindecate etc., în modul stabilit, cu prezentarea zilnică a informației la adresa: corona@ms.md;

11) asigurarea în continuare a măsurilor de supraveghere la domiciliu pentru persoanele sănătoase aflate în autoizolare la domiciliu: reveniți de peste hotare, contacti, referiți de la Centrul COVID-19, externati din spitale sau tratați la domiciliu cu vindecare (pentru perioada de 14 zile după dispariția semnelor clinice de boală).

3. Directorul IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, dl Boris Golovin va asigura:

1) organizarea instruirii continue a lucrătorilor medicali din cadrul Serviciului de asistență medicală urgentă prespitalicească privind măsurile de protecție și control a infecției cu Coronavirus de tip nou (COVID-19), cu verificarea permanentă a abilităților acestora de a îmbrăca și dezbrăca echipamentele de protecție personală;

2) respectarea prevederilor ordinului nr.312 din 24 martie 2020, Cu privire la realizarea triajului pacienților suspecți la COVID-19 pentru transportarea medicală asistată de către Serviciul de asistență medicală urgentă prespitalicească, în vederea excluderii transportării neargumentate a pacienților către Centrul COVID-19/instituții spitalicești;

3) transportarea persoanelor care întrunesc criteriile de transportare de către serviciul de asistență medicală urgentă prespitalicească conform anexei nr. 7;

4) informarea Asistenței Medicale Primare privind persoanele suspecte COVID-19 netransportate/rămase la domiciliu.

4. Directorul Instituției Medico - Sanitare Publice Centru COVID-19, dl Oleg Crudu va asigura:

1) inițierea activității Centrului COVID -19 începând cu 10 aprilie 2020;

2) triajul pacienților suspecți la infecția cu Coronavirus de tip nou COVID-19;

3) realizarea, la indicații medicale, a examenului clinic și paraclinic (radiologic, ultrasonografic, pulsoximetria analiza generală a sângelui, analiza biochimică a sângelui, analiza gazelor sanguine);

4) plasarea temporară a persoanelor, cărora li s-a prelevat proba pentru testul pentru COVID-19 în IMSP Centru COVID-19 până la primirea rezultatului testării;

5) referirea pacienților cu COVID – 19 confirmat în instituțiile spitalicești, conform criteriilor de referire din anexa și în funcție de disponibilitatea locurilor;

6) transmiterea informației nominale despre persoanele adresate în Centrul COVID-19 către asistență medicală primară, pentru asigurarea supravegherii în continuare a persoanelor în condiții de autoizolare la domiciliu;

7) realizarea evidenței persoanelor adresate în Centrul COVID-19: persoane plasate, persoane testate, persoane cu teste negative, persoane cu teste pozitive, persoane spitalizate (cu indicarea IMS spitalicești), persoane referite pentru tratament la domiciliu etc., cu prezentarea zilnică, la ora stabilită, a informației operative statistice după modelul solicitat, la adresa electronică corona@ms.md.

5. Conducătorii instituțiilor medico-sanitare spitalicești desemnate în anexa nr. 1 a prezentului ordin vor asigura sub propria răspundere:

1) actualizarea planurilor de contingente instituționale, cu accentul pe rezerva de cadre, echipamente de protecție, consumabile și medicamente;

2) organizarea activității personalului medical în ture, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare;

3) organizarea evaluării riscului de expunere a lucrătorilor medicali și asigurarea triajului zilnic la intrare în gardă (termometria, prezența semnelor catarale);

4) limitarea implicării personalului medical mai în vârstă de 63 de ani în activități de acordare nemijlocită a asistenței medicale pacienților cu COVID-19, cu asigurarea posibilităților activității la distanță;

5) instruirea și monitorizarea continuă a personalului medical în măsurile de control al infecției, inclusiv utilizarea corectă a echipamentului de protecție;

6) instruirea și fortificarea deprinderilor practice ale personalului medical, privind managementul cazurilor de COVID-19;

7) fortificarea și aplicarea măsurilor de precauție standard tuturor pacienților și punerea în aplicare a precauțiilor suplimentare pentru cazurile suspecte sau confirmate de COVID-19;

8) organizarea triajului pacienților și a saloanelor/zonelor de izolare separată pentru cazurile suspecte de infectare cu COVID-19;

9) limitarea/restricționarea accesului vizitatorilor în spațiile clinice destinate persoanelor care îndeplinesc criteriile definiției de caz pentru COVID-19, din cadrul instituției subordonate;

10) definirea traseului de referire a pacienților care îndeplinesc criteriile definiției de caz pentru COVID-19, în dependență de particularitățile arhitecturale ale instituției subordonate;

11) prezența în instituție a stocurilor necesare de medicamente, dezinfectante, consumabile și echipamente de protecție individuală, pentru asigurarea precauțiilor standard și a celor suplimentare, pentru cazurile suspecte sau confirmate de COVID-19;

12) dezvoltarea maximal posibilă a capacităților instituționale pentru asigurarea terapiei cu oxigen pentru minim 10 pacienți concomitenți;

- 13) internarea în condiții de securitate epidemiologică a tuturor pacienților;
- 14) managementul clinic al pacienților care întrunesc criteriile definiției de caz pentru COVID-19, în conformitate cu PCN provizoriu „Infecția cu Coronavirus de tip nou”;
- 15) prelevarea probelor de laborator pentru diagnosticul COVID-19 și transportarea acestora în laboratoarele desemnate, conform anexei nr. 2;
- 16) referirea pacienților internați cu caz suspect de COVID-19, care nu au fost confirmați virusologic, conform algoritmilor din anexa nr. 3 și 4;
- 17) internarea și asigurarea tratamentului specific persoanelor confirmate de laborator COVID-19, conform criteriilor de spitalizare din anexa nr. 5;
- 18) transferul cazurilor extrem de grave definite în PCN către IMSP SCR și IMSP IMU;
- 19) transferul copiilor confirmați prin laborator la IMSP Spitalul Clinic Municipal de Boli infecțioase de Copii și Institutul Mamei și Copilului, Clinica Coțaga;
- 20) transferul gravidelor la IMSP Maternitatea Municipală nr. 2;
- 21) externarea pacienților din spitalele cu informarea prealabilă a instituțiilor de asistență medicală primară și expedierea extrasului/listelor de la adresa electronică a instituției la adresa electronică a instituției de asistență medicală primară în ziua externării pentru asigurarea supravegherii în continuare a persoanelor în condiții de autoizolare la domiciliu, cu solicitarea confirmării recepționării (lista adreselor electronice se anexează);
- 22) prezentarea informației operative statistice după modelul solicitat, la ora stabilită, la adresa electronică corona@ms.md.

6. Conducătorii instituțiilor medico-sanitare în cadrul cărora sunt desfășurate laboratoarele desemnate în anexa nr. 2 a prezentului ordin vor asigura:

- 1) organizarea și efectuarea investigațiilor de laborator în scopul diagnosticului infecției COVID-19 a persoanelor cu caz suspect la infecția COVID-19;
- 2) nominalizarea, dotarea și pregătirea practică a echipei din cadrul instituțiilor subordonate pentru efectuarea investigațiilor de laborator prin tehnici de biologie moleculară (RT-PCR) pentru detecția virusului SARS-CoV-2;
- 3) facilități pentru desfășurarea diagnosticului de laborator RT-PCR și funcționalitatea laboratorului, conform regimului stabilit în Ghidul Național de biosiguranță în laboratoare, 2011;
- 4) recepționarea probelor de la pacienții care întrunesc criteriile definiției de caz COVID-19, de la Instituțiile Medico Sanitare strategice, nominalizate de MSMPS și eliberarea rezultatelor conform formularelor aprobate în modul stabilit;
- 5) sub propria răspundere, stocurile necesare de consumabile de laborator pentru efectuarea volumului de investigații stabilit în Planul de control și răspuns la

infecția cu Coronavirus de tip nou (COVID-19), echipamente de protecție individuală și biocide pentru asigurarea precauțiilor COVID-19;

6) elaborarea protocoalelor și Procedurilor Operaționale Standard (POS) pentru investigațiile de laborator prin tehnici de biologie moleculară RT-PCR pentru determinarea virusului SARS CoV-2 conform Ghidului de diagnostic și protocoalelor Organizației Mondiale a Sănătății (OMS);

7) expedierea probelor pentru confirmare în laboratorul de Referință al ANSP conform algoritmului stabilit de OMS (primele 3 pozitive și 5 negative);

8) raportarea datelor zilnic până la orele 14:00 pe adresa de e:mail gripa@ansp.gov.md la ANSP, conform tabelului în format Excel (anexa nr. 9);

9) gestionarea sigură a deșeurilor rezultate din activitatea de laborator în corespundere cu Ghidul Național de biosiguranță în laboratoare, 2011.

7. Conducătorii laboratoarelor private care prestează servicii de diagnostic de laborator pentru testarea la COVID-19 vor asigura:

1) raportarea în termen de 24 ore către CSP Teritoriale a fiecărui caz testat la COVID-19 ca fiind suspect, prin completarea „Fișei de notificare urgentă despre depistarea cazului de boală infecțioasă, intoxicație, toxiinfecție alimentară și/sau profesională acută, reacție adversă după administrarea preparatelor imunobiologice”, formularul 058/e;

2) informarea Asistenței medicale primare și Serviciului de Asistență Medică Urgentă Prespitalicească privind cazurile pozitive la COVID-19 și asigurarea după caz, a spitalizării persoanelor pozitive la COVID-19;

3) completarea ”Datelor privind persoanele investigate de laborator la COVID-19” (anexa nr. 9) în format Excel și remiterea zilnică până la ora 13:30 în adresa ANSP la emailul: gripa@ansp.gov.md.

8. Directorul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (dl Nicolae Furtună) va asigura:

1) analiza evoluției procesului epidemic și evidența cazurilor de infecție cu Coronavirus de tip nou (COVID – 19);

2) acordarea suportului consultativ metodic în evaluarea riscului profesional și implementarea controlului infecției în instituțiile medicale;

3) realizarea activităților de instruire în vederea implementării măsurilor de control a infecției cu Coronavirus de tip nou (COVID – 19);

4) monitorizarea eficacității măsurilor de prevenire și control al infecției COVID-19;

5) stabilirea contactilor și organizarea supravegherii lor în colaborare cu AMP pentru identificarea și izolarea precoce a persoanelor cu COVID-19;

6) dotarea laboratoarelor (menționate în anexa nr.2) cu kituri de diagnostic RT-PCR pentru detecția a virusului SARS-CoV-2;

7) acordarea suportului consultativ-metodologic privind implementarea metodelor de detecție a virusului SARS-CoV-2 în laboratoarele menționate în prezentul ordin.

9. Direcția politici în domeniul asistenței medicale primare, urgente și comunitare, Direcția politici în domeniul asistenței medicale spitalicești și Direcția politici în domeniul sănătății publice vor acorda suport consultativ-metodic în implementarea prevederilor prezentului ordin.

10. Controlul realizării prezentului ordin mi-l asum.

Ministru

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and flourishes, positioned between the title 'Ministru' and the name 'Viorica DUMBRĂVEANU'.

Viorica DUMBRĂVEANU

Lista Instituțiilor medico-sanitare publice

Nr. d/o	Instituția medico - sanitară publică	Contingentul de pacienți conform formei clinice
1.	Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Toma Ciorbă	Pacienți adulți cu forme medie și gravă
2.	Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Pacienți adulți cu forme ușoară și medie
3.	Spitalul Clinic Municipal de Boli Infecțioase de Copii	Copii cu forme ușoară și medie
4.	Institutul Mamei și Copilului (Clinica Emilian Coțaga)	Copii cu forme grave și extrem de grave
5.	Maternitatea Municipală nr. 2	Gravide, parturiente, lehuze cu forme ușoară și medie
4.	Spitalul Clinic Republican	Adulți cu forme extrem de grave Gravide cu forme grave și extrem de grave
5.	Institutul de Medicină Urgentă	Pacienți adulți cu urgențe medico-chirurgicale aferente COVID-19 (caz suspect, probabil, confirmat și contact) Adulți cu forme grave și extrem de grave caz confirmat
6.	Spitalul Clinic Municipal de Copii „V. Ignatenco”	Copii cu urgențe medico-chirurgicale aferente COVID-19 (caz suspect, probabil, confirmat și contact)
7.	Spitalul Clinic Municipal nr. 1	Pacienții adulți caz confirmat cu indicații pentru spitalizare
8.	Spitalul Clinic Municipal „Sf. Arhanghel Mihail”	Pacienții adulți caz confirmat cu indicații pentru spitalizare
9.	Spitalul Raional Anenii-Noi	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
10.	Spitalul Raional Briceni	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
11.	Spitalul Raional Cahul	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.

12.	Spitalul Raional Cantemir	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
13.	Spitalul Raional Căușeni	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
14.	Spitalul Raional Călărași	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
15.	Spitalul Raional Ceadâr-Lunga	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
16.	Spitalul Raional Cimișlia	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
17.	Spitalul Raional Comrat	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
18.	Spitalul Raional Criuleni	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
19.	Spitalul Raional Drochia	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
20.	Spitalul Raional Dondușeni	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
21.	Spitalul Raional Glodeni	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
22.	Spitalul Raional Fălești	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
23.	Spitalul Raional Florești	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
24.	Spitalul Raional Edineț	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
25.	Spitalul Raional Hîncești	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.

26.	Spitalul Raional Leova	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
27.	Spitalul Raional Ocnița	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
28.	Spitalul Raional Orhei	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
29.	Spitalul Raional Nisporeni	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
30.	Spitalul Raional Ungheni	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
31.	Spitalul Raional Sîngerei	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
32.	Spitalul Raional Strășeni	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
33.	Spitalul Raional Ștefan Vodă	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
34.	Spitalul Raional Soroca	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
35.	Spitalul Raional Șoldănești	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
36.	Spitalul Raional Rezina	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
37.	Spitalul Raional Rîșcani	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
38.	Spitalul Raional Taraclia	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.

39.	Spitalul Raional Telenеști	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
40.	Spitalul Raional Vulcănești	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.
41.	Spitalul de Psihiatrie Bălți*	Adulți caz suspect și confirmat. Pacienți cu patologii psihiatrice
42.	Spitalul de Psihiatrie Orhei*	Adulți caz suspect și confirmat. Pacienți cu patologii psihiatrice
43.	Spitalul Clinic de Psihiatrie*	Adulți caz suspect și confirmat. Pacienți cu patologii psihiatrice
44.	Spitalul Ministerului Afacerilor Interne	Adulți caz suspect și confirmat, angajați MAI
45.	Centrul Constructorul Covid-19	Adulți confirmați forme ușoare
46.	Institutul de Ftiziopneumologie* Clinica Chișinău.	Adulți caz suspect și confirmat. Pacienți cu tuberculoză.
47.	Dispensarul Republican Narcologie*	Adulți caz suspect și confirmat. Pacienți cu patologii narcologice.
48.	Institutul de Cardiologie*	Adulți caz suspect și confirmat. Pacienți cu patologii cardiologice acute.
49.	Institutul de Neurologie și Neurochirurgie *	Adulți caz suspect și confirmat. Pacienți cu patologii neurologice acute.
50.	Institutul Oncologic*	Adulți caz suspect și confirmat. Pacienți cu patologii oncologice, tratamentul cărora nu poate fi amânat.
51.	Spitalul Ministerului Apărării	Adulți caz suspect și confirmat, angajați MA
52.	Spitalul de Stat	Pacienți adulți cu forme ușoare și medie
53.	Spitalul Clinic Bălți	Pacienții adulți caz suspect și confirmat cu indicații pentru spitalizare Copii și gravide caz suspect.

Notă*:

Instituțiile medico-sanitare spitalicești menționate cu asterisc vor asigura tratamentul pacienților identificați cu COVID – 19 din rândul celor internați pentru tratament specific domeniului

Algoritmul de testare in infecția COVID 19

Testarea de laborator are ca scop diagnosticul și inițierea precoce a tratamentului pentru prevenirea agravării evoluției clinice a infecției COVID - 19.

Testarea se va efectua în baza criteriilor de internare și evoluție a bolii, în conformitate cu Protocolul clinic standardizat pentru medicii de familie INFECȚIA CU CORONAVIRUS DE TIP NOU (COVID-19), aprobat prin ordinul MSMPS nr 301/2020.

Prelevarea probelor și testarea de laborator se realizează în instituțiile medico-sanitare și laboratoarele desemnate de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Pentru identificarea rapidă a izbucnirilor și asigurarea măsurilor de izolare, testarea de laborator de va efectua conform următoarelor priorități:

Prioritatea 1. Asigurarea asistenței medicale calitative pacienților spitalizați, prevenirea riscului de infecție asociată asistenței medicale și menținerea capacității și integrității sistemului de sănătate:

- Pacienții suspecți care întrunesc criteriile definiției de caz pentru infecția COVID 19;
- Lucrătorii medicali cu simptome și contact epidemiologic.

Prioritatea nr. 2. Identificarea rapidă și triajul eficient a persoanelor din grupurile cu risc sporit de infectare :

- Pacienții vulnerabili (din instituțiile pentru îngrijiri de lungă durată, persoane cu dizabilități, persoane în etate cu vârsta mai mare de 60 ani) cu simptome;
- Grupuri profesionale cu risc înalt de infectare (lucrătorii lor din domeniul sănătății, asigurării ordinei publice, vamă, poliție de frontieră etc.) cu simptome.

Prioritatea nr. 3. Identificarea rapidă și izolarea precoce în focare:

- Primii indivizi simptomatici dintr-un focar familial sau instituție de tip închis (de ex. școli, penitenciare, spitale de profil specializat etc.), ceilalți pacienți

cu simptome respiratorii similare COVID-19 vor fi considerați cazuri probabile și izolate fără testare suplimentară.

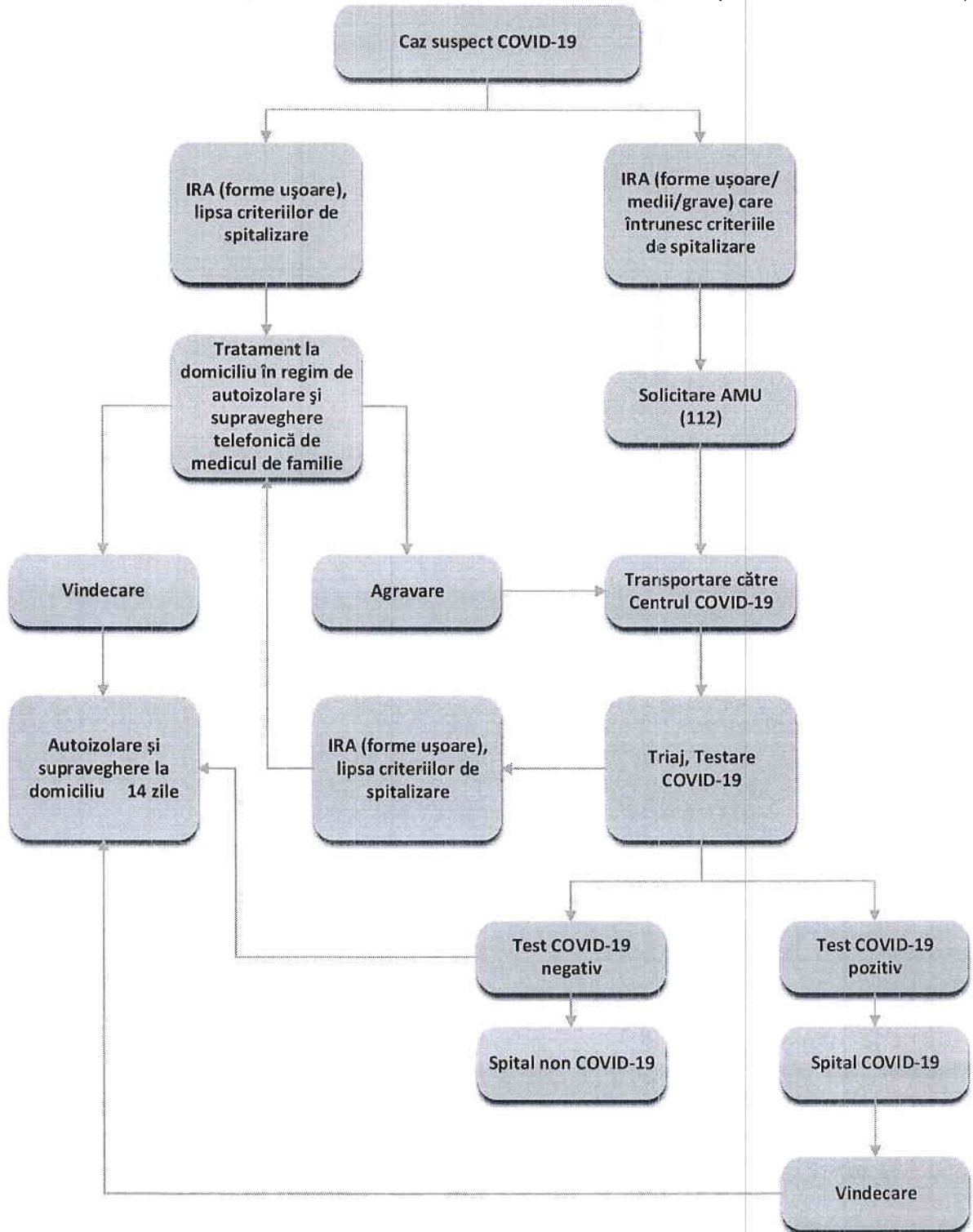
Persoanele din populația generală nu vor fi testate dacă nu întrunesc definiția de caz.

Lista Laboratoarelor implicate în diagnosticul COVID-19

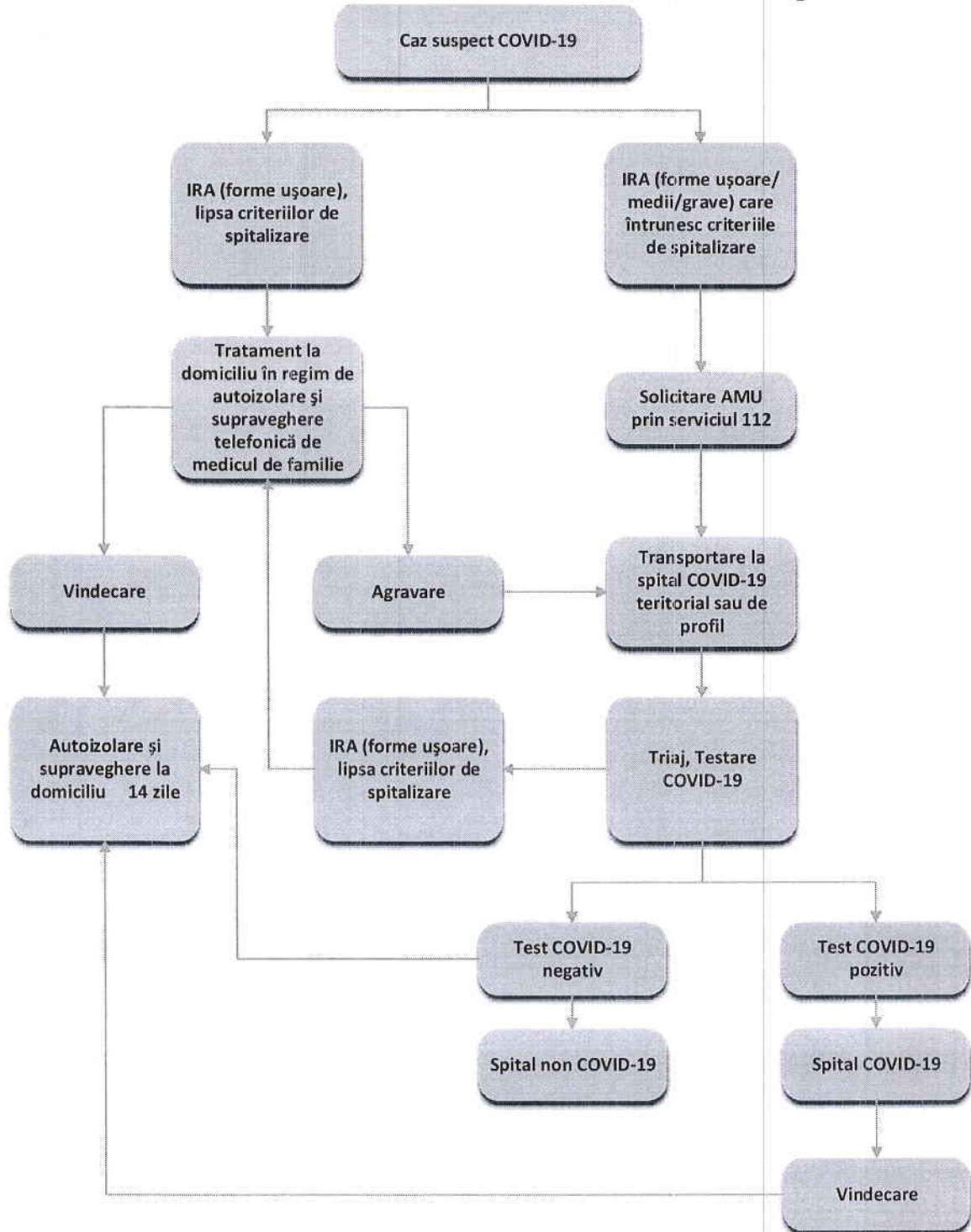
Laboratoare prin metoda PCR	Laboratoare GeneXert	Instituțiile medico-sanitare care vor expedia probe
Laboratorul virusologic ANSP	Laboratorul Național de Referință în microbiologia tuberculozei IMSP IFP „Chiril Draganiuc”	Centrul COVID-19, SCBI „Toma Ciorba”, SCM „Arhanghelul Mihail”, SCM nr.1, SR Strășeni, Criuleni, Hîncești, Anenii Noi, Căușeni, Călărași, Nisporeni, Șoldănești, Ungheni, Rezina, Călărași, Ștefan Vodă, SCMBCC
Laboratorul clinic IMSP CRDM		SC MSMPS, SCR “Timofei Mosneaga”, IMU*, Orhei*
Laboratorul clinic IMSP SDMC	Laboratorul clinic IMSP SDMC	SCMS „Valentin Ignatenco”, IMC, Maternitatea Municipală nr. 2, IMC Clinica „Emilian Coțaga”
Secția diagnostic de laborator CSP Bălți, ANSP	Laborator Regional de Referință în microbiologia tuberculozei SM Bălți	SC Bălți SR Rîșcani, Glodeni, Fălești, Sîngerei, Telenești SR Edineț Briceni, Ocnîța, Dondușeni, Șoldănești, Florești, Fălești, Soroca, Drochia
Secția diagnostic de laborator CSP Cahul, ANSP	Laboratorul clinic IMSP SDMC	SR Comrat, Leova, Cantemir, Ciadăr Lunga, Taraclia, Leova, Cimișlia*
Tiraspol	Centrul SIDA	SR Bender, Tiraspol, Rîbnița, Camenca
Laboratoarele private		La necesitate

*Pentru diagnosticul de laborator utilizînd metoda prin GeneXpert, probele vor fi trimise la IMSP SDMC

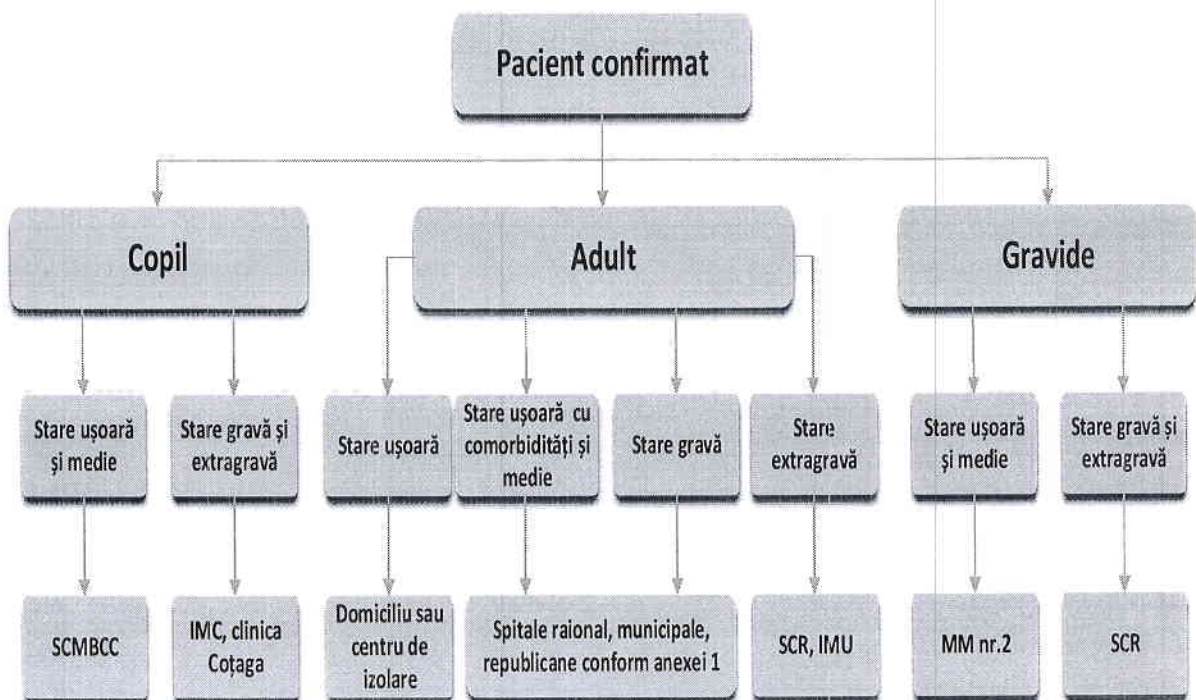
Algoritmul traseului cazului COVID-19 (Centrul COVID-19)

Algoritmul traseului cazului COVID-19 în raioanele republicii

**Algoritmul de referire a pacientului cu COVID-19,
pentru tratamentul spitalicesc**

I. DEFINIȚII DE CAZ

Caz suspect

Pacient cu boală respiratorie acută (febră și/sau cel puțin un semn/simptom al bolii respiratorii, de exemplu: tuse, dificultăți de respirație etc.) **ȘI** cu un istoric de călătorie sau aflare într-un teritoriu care raportează transmiterea infecției COVID-19 în ultimele 14 zile anterioare debutului simptomelor

SAU

Pacient cu boală respiratorie acută (febră și/sau cel puțin un semn/simptom al bolii respiratorii, de exemplu: tuse, dificultăți de respirație etc.) **ȘI** care a fost **în contact** cu un caz COVID-19 probabil sau confirmat (vezi definiția contactului*) în ultimele 14 zile înainte de debutul simptomelor;

SAU

Pacient cu infecție respiratorie severă acută (SARI**) **ȘI** care necesită spitalizare **ȘI** fără altă etiologie care explică pe deplin prezentarea clinică

Caz probabil

A. Un caz suspect pentru care testarea la infecția COVID-19 nu este concludentă.

SAU

B. Un caz suspect pentru care testarea nu a putut fi efectuată din anumite motive

Caz confirmat

Un caz cu confirmare de laborator*** a infecției COVID-19, indiferent de semnele și simptomele clinice.

Notă:

*Definiția contactului:

Persoana care a avut oricare contact cu un caz probabil sau confirmat pe parcursul a 2 zile până la debut și 14 zile după debutul simptomelor, precum:

- Contactul față în față cu un caz probabil sau confirmat la distanța de 1 metru și în decurs de mai mult de 15 minute;
- Contact fizic direct cu un caz probabil sau confirmat;
- Îngrijirea unui pacient cu boala COVID-19 probabil sau confirmat, fără a utiliza echipamentul de protecție personală adecvat; SAU
- Alte situații, conform evaluării riscului local.

NB: pentru cazurile asimptomatice confirmate, perioada de contact este considerată începând cu 2 zile până și pe parcursul a 14 zile după data prelevării probei pentru investigarea de laborator.

****definiția SARI**, este în conformitate cu ordinul MSMPS nr.1103 din 02.10.2019 "Cu privire la supravegherea epidemiologică la gripă, IACRS și SARI în Republica Moldova și prezentarea informației săptămânale / lunare". Infecții Respiratorii Acute Severe (SARI - Severe Acute Respiratory Infection).

*******În dependență de intensitatea transmiterii infecției, numărul de cazuri înregistrate și capacitățile de laborator, la decizia autorităților naționale, testarea de laborator va fi efectuată selectiv în baza criteriilor aprobate, iar stabilirea diagnosticului se va efectua în baza criteriilor clinice și epidemiologice.

******Zonele cu transmitere** locală / comunitară extinsă și zonele afectate de COVID-19 sunt publicate zilnic pe pagina web a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (www.ansp.md).

**Criteriile de transportare a pacientului
cu boală respiratorie acută (febră și/sau cel puțin un
semn/simptom al bolii respiratorii, de exemplu: tuse, dificultăți de
respirație etc.) de către Serviciul de Asistență Medicală Urgentă
Prespitalicească**

1. Pacienții cu risc major de deteriorare a stării sănătății:

- pacienții ≥ 60 de ani;
- copiii 0- 17 ani 11 luni 29 de zile;
- gravidele;
- pacienții cu patologie asociată indiferent de vârsta (boli cardiovasculare, BPOC, diabet zaharat, imunocompromiși, oncologici)

2. Agravarea progresivă a stării generale:

- cazurile severe de boală respiratorie ($FR \leq 10$ sau ≥ 25 pe min, $TAS \leq 90$ mmHg, $SAO_2 \leq 95\%$);
- dificultăți de respirație;
- febră rezistentă la tratament cu Paracetamol (3 administrări consecutive cu interval de 6 ore);
- cefalee violentă, semne meningiene, greață, vomă.

3. Lipsa condițiilor epidemiologice de izolare la domiciliu.

**Buletin de analiză a probei biologice pentru detecția virusurilor
Gripale, Nongripale și SARS-Cov-2 (COVID-19)**

Nr. _____ din _____

IMSP	Trimis de		Secția.....	
Nume		Prenume		Sex
Adresa		Vârsta		
		Tel.....		
		IDNP.....		
Nr. de înregistrare				
Tip	☐ Tampon nazo-faringian și oro-faringian ☐ Lavaj bronho - alveolar ☐ Aspiratul endotraheal ☐ Aspirat nazofaringian ☐ Exsudat nazal ☐ Spută ☐ Țesut pulmonary ☐ Ser ☐ Sânge integrală ☐ Urina ☐ Scaun			
Recoltat: data..... ora.....		Primit: data..... ora.....		
Conformitate la recepție: DA ☐ NU ☐				
Detalii.....				

Investigație	Agentul patogen (tip/subtip)	METODA	Data efectuării investigațiilor	REZULTAT	
Detectarea virusurilor gripale de tip și/sau subtip	Inf. A	RT-PCR		☐ Negativ	☐ Pozitiv
	A/H1			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	A/H3			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	Inf. B			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	Inf. B/Yamagata			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	Inf. B/Victoria			☐ Negativ	☐ Pozitiv
Detectarea virusurilor non-gripale	Parainfluenza	RT-PCR		☐ Negativ	☐ Pozitiv
	RSV			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	Adenovirus			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	Coronavirus			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	Metapneumo virus			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	Bocavirus			☐ Negativ	☐ Pozitiv
	Rhinovirus		☐ Negativ	☐ Pozitiv	
Detectarea virusului SARS-Cov-2 (COVID-19)		RT-PCR		☐ Negativ	☐ Pozitiv

Concluzie

Medic executor

(Nume prenume, Semnătura)

Validat șef laborator:

(Nume prenume, Semnătura)

Fisa de tratament la domiciliu a pacientului cu COVID-19

1. Persoana se izolează la domiciliu, inclusiv de membrii familiei și evită orice contact cu persoane terțe.
2. În cazul în care persoana este solitară, se cere ajutorul rudelor, prietenilor, vecinilor, asistentului social pentru necesități personale.
3. Se asigură respectarea strictă a regimului de carantină.
4. Persoana bolnavă monitorizează zilnic starea de sănătate conform tabelii de monitorizare.
5. Persoana bolnavă informează zilnic medicul de familie (telefonic sau prin altă metodă) despre starea de sănătate.
6. **În cazul înrăutățirii stării de sănătate a persoanei se informează imediat medicul de familie sau se apelează la serviciul 112**

Utilizați următoarele recomandări pentru respectarea regimului de carantină:

- plasarea pacientului într-o odaie separată
- aerisirea bună a spațiilor
- contactul îngrijitorului cu bolnavul doar la necesitate (alimentație, apă, medicamente)
- păstrarea distanței de cel puțin 1 m de la persoana bolnavă
- utilizarea măsurilor de protecție personală a îngrijitorilor (mască, mănuși)
- dezinfectia mâinilor înainte și după îmbrăcarea măștii și mănușilor
- spălarea mâinilor înainte și după pregătirea mâncării, înainte de a mânca, după folosirea toaletei și ori de câte ori este necesar (pacientul și persoana care are grijă de pacient)
- folosirea prosoapelor de hârtie de unică folosință pentru a usca mâinile, dacă nu sunt disponibile, utilizarea prosoapelor curate de bumbac și înlocuirea când devin umede
- curățarea și dezinfectarea suprafețelor din baie, toaletă, încăperii unde se află bolnavul, mânere, obiecte din jurul bolnavului, cel puțin odată pe zi, cu folosirea pentru curățare mai întâi a săpunului sau detergentului obișnuit, apoi, după clătire, aplicarea dezinfectantului de uz casnic
- plasarea lenjeriei pacientului într-un sac de rufe separat, fără a le scutura
- curățarea hainelor, lenjeriei de pat și de baie, prosoapelor de mâini ale pacientului folosind săpun de rufe obișnuit sau spălarea în mașină la 60–90 ° C cu detergent obișnuit și uscarea bună
- după utilizarea mănușilor re-utilizabile acestea se vor spăla cu apă și săpun și dezinfecta. Mănușile de unică folosință se vor plasa în coșul de gunoi după prelucrarea prealabilă cu soluția dezinfectantă.

Tabel de monitorizare a stării sănătății

Ziua	Temperatura			Frecvența respirației	Dificultati de respirație	Tuse	Tensiunea arterială	Altele (dureri în gât, oboseală, nas înfundat)
	8:00	14:00	20:00					
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
!!! La indicația medicul de familie, durata de monitorizare poate fi prelungită până la 21 zile.								

Urmați tratamentul indicat

- Igiena cavității nazale cu Sol. Salină izotonică sau hipertonică.
- Gargarisme cu soluții dezinfectante - salină sau bicarbonat de sodiu 2%.
- În caz de febră ($\geq 38,5^{\circ}\text{C}$) - Paracetamol 500 mg, nu mai des decât la interval de 6 ore.

În cazul în care febra nu cedează la 3 administrări consecutive de Paracetamol - apelați medicul de familie sau serviciul 112.

- Tratament simptomatic la necesitate.
- **NU SE RECOMANDĂ:** Ibuprofenum, Acidum ascorbicum în doze curative, imunomodulatoare, antibiotice, glucocorticoizi! (*din motiv că nu au demonstrat eficacitate în COVID-19!*)
- **Tratamentul antiviral se va administra doar la indicația medicului de familie!**
- **După vindecare:** se recomandă automonitorizarea stării de sănătate și respectarea regulilor de igienă timp de 14 zile. În cazul apariției febrei sau deteriorării stării generale - adresare telefonică la medicul de familie sau apel direct la Serviciul 112
- **Continuați tratamentul de susținere pentru tensiunea arterială, diabet zaharat ș.a.**

SEMNE DE ALARMĂ

(informați medicul de familie sau apelați serviciul 112)

- frecvența respirațiilor: $FR \leq 10$ sau ≥ 25 pe min
- tensiunea arterială sistolică: $TAS \leq 90$ mmHg
- agravarea progresivă a stării generale:
 - ✓ dificultăți de respirație,
 - ✓ febră rezistentă la tratament cu Paracetamol (3 administrări consecutive cu interval de 6 ore)
- cefalee violentă, greață, vomă, dereglări de conștiință